

GENNEP

Datum : 20 januari 2017
Zaaknummer : 237239
Onderwerp : Voorbereidingskrediet IKC beschikbaar te stellen

Geachte raad,

In het collegeprogramma DOEN! is afgesproken deze raadsperiode te beginnen met de realisering van een Integraal Kindcentrum (IKC) aan de Picardie.

Over het realiseren van een IKC aan de Picardie wordt al sinds 2009 nagedacht.

Binnen dit gebied zijn momenteel drie scholen gevestigd. Eén speciale school voor basisonderwijs: SBO de Piramide en twee reguliere basisscholen: Basisschool Elckerlyc en Basisschool Maria Goretti.

Daarnaast heeft Spring Kinderopvang een buitenschoolse opvang voorziening in de Maria Goretti.

Met name de laatst genoemde school kampt met een sterk verouderd gebouw en zeer groot ruimte-overschot. In samenspraak met de IKC partners, zijn de mogelijkheden voor het realiseren van een IKC aan de Picardie nader onderzocht. Het doel van het IKC is dat alle professionele opvoeders binnen het gebied integraal samenwerken aan de ontwikkeling van het kind, dat onderdeel is van een gezin. In een later stadium is op eigen verzoek het bestuur van Mikado (school voor speciaal onderwijs) bij het proces betrokken.

De stuurgroep IKC Picardie, bestaande uit vertegenwoordigers van de betrokken schoolbesturen en de wethouders onderwijs en ruimte, ondersteund door de ambtelijke organisatie, streeft naar nieuwbouw van IKC Picardie. Deze zal dan gerealiseerd worden aan de rechterzijde, aan de kant van basisschool Maria Goretti en het voormalig secondhandgebouw. Binnen deze nieuwbouw geven Stichting Invitare (openbare Jenaplanschool Elckerlyc), Lijn 83 (Speciaal Basisonderwijs de Piramide en bijzonder basisonderwijs Maria Goretti), Punt Speciaal (Mikado) en Spring Kinderopvang gezamenlijk vorm aan een integraal kindcentrum (IKC) waarin kinderen in de leeftijd van 0 tot 13 jaar en hun behoeften centraal gesteld worden. Binnen het IKC worden verschillende arrangementen aangeboden, waarmee invulling wordt gegeven aan de keuzevrijheid van ouders, maar waarmee bovenal wordt aangesloten op de behoefte van kinderen en hun ouders. Nieuwbouw aan de rechterzijde heeft zowel inhoudelijk, financieel als ruimtelijk de voorkeur boven renovatie en uitbreiding aan de linkerzijde.

Gelet op het voorgaande, stelt ons college uw gemeenteraad voor:

1. a. Het in de begroting 2017 opgenomen voorbereidingskrediet IKC ad € 100.000 beschikbaar te stellen ter uitwerking van variant R1;
b. In te stemmen met de opname van een uitwerkingskrediet ad € 400.000 (jaarschijf 2018) en een realisatiebudget ad € 6.500.000 (jaarschijf 2019) in de Voorjaarsnota 2017;
2. In te stemmen met begrotingswijziging nr.03 (237239) 2017.

ARGUMENTEN

1. Organisatie

De bestuurders van Lijn 83 en Stichting Invitare vormen samen met de bestuurder van Spring Kinderopvang en wethouders Vandermeulen en Welles de stuurgroep IKC Picardie.

Het onderzoek is extern ondersteund door Penta Rho, een adviesbureau op het gebied van onderwijshuisvesting.

2. Het proces

In 2015 is een nieuwe start gemaakt met de IKC-ontwikkeling aan de Picardie. In overleg met de stuurgroep is het onderwijsadviesbureau Penta Rho aangetrokken. Dit bureau heeft op basis van de leerling prognoses de huisvestingbehoefte van de betrokken partijen in beeld gebracht en doorvertaald naar een kostenplaatje. Eind 2015 heeft Penta Rho de eerste resultaten aan de gemeente gepresenteerd. Op basis van dit rapport is in 2016 een interne doorrekening gemaakt en is het financiële plaatje verder ingekleurd. Naar aanleiding van het definitieve plaatje heeft er opnieuw een aantal gesprekken plaatsgevonden met de betrokken partijen en zijn de details verder ingekleurd. Eind oktober 2016 heeft er een presentatie aan de raads- en commissieleden plaatsgevonden van de verschillende varianten en de bijhorende kostenplaatjes.

Inhoudelijke visie op IKC Picardie

In 2012 hebben de gezamenlijke partijen een visiedocument opgesteld met betrekking tot de ontwikkeling van een IKC in de Picardie. In een visiebijeenkomst op 1 oktober 2015 werd helder dat deze visie nog altijd overeind stond en inmiddels meer richting heeft gekregen. Daarom is er een gewijzigd visiedocument opgesteld. De uitkomsten van de visiebijeenkomst zijn samengevat weergegeven in het bijgevoegde rapport (bijlage 8) en worden onderbouwd met het nieuwe visiedocument van de partners.

Belangrijke steekwoorden hierbij zijn: één loket, één management, keuzearrangements en doorgaande leerlijn (ook in het kader van Passend Onderwijs).

3. Hoe ziet het IKC er dan uit

Als ouders en kinderen binnenkomen in het IKC, voelen zij een sfeer van veiligheid, structuur en maatwerk. Daarna nemen zij de 'binnendeur' die bij hen past: Elckerlyc, Maria Goretti, Mikado, De Piramide, Spring. Scholen houden ondanks de intensieve samenwerking hun eigen identiteit. Gedurende de dag kunnen er momenten en activiteiten zijn in een figuurlijke en/of letterlijke gezamenlijke ruimte.

Het gebouw en de buitenruimte zijn toekomstbestendig en gaan uit van de functies onderwijs, opvang, ontwikkeling, ontmoeting en ontspanning. Gebouw en buitenruimte zijn ingericht voor een doorgaande ontwikkelingslijn voor kinderen van 0-13 en een doorgaande daglijn van 7.30u.-18.00u, met elke dag dezelfde onderwijstijden.

Er wordt uitgegaan van een groeimodel waarbij de inhoudelijke samenwerking op een aantal elementen nu al is gestart: uitwisselen van expertise, gezamenlijke projecten,

intervisie, ruimtes, materialen. Er worden kleine, zorgvuldige stapjes genomen, zodat kinderen, ouders, teams en omgeving mee kunnen ontwikkelen en mee kunnen bouwen. Belangrijk daarbij is het ontmoeten van elkaar, elkaar beter leren kennen en eventueel bestaande vooroordelen over elkaar wegnemen.

4. Voorkeursscenario's

Bij het zoeken naar de meest geschikte oplossingsrichting is een aantal scenario's bekeken. Deze zijn gescoord op een vijftal elementen bestaande uit ondersteuning IKC gedachte, duurzaam, draagvlak en behoefte aan tijdelijke huisvesting.

Matrix Scenarioanalyse IKC Picardie						
Scenario's	Doel					opmerking
	IKC	Draagvlak	Duurzaam	Tijdelijke huisvesting	Eindscore	
L1 Volledig nieuw "linksom"	Green	Green	Green	Red	Yellow	R1 is beter alternatief
L2 Nieuwbouw Piramide/MG/Spring behoud Elckerlyc	Red	Red	Red	Red	Red	
L3 Inpassing en uitbreiding	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Yellow	Volledige reshuffling is noodzakelijk
R1 Volledig nieuw "rechtsom"	Green	Green	Green	Yellow	Green	
R2 gevel Mg+ nieuwbouw	Green	Green	Green	Yellow	Green	is gelijk aan R1, alleen gevel blijft behouden

Groen: Positief

Geel: Neutraal

Rood: Negatief

De afgelopen jaren zijn diverse scenario's onderzocht voor huisvesting van de scholen en kinderopvang in de Picardie. Met de stuurgroep zijn deze scenario's teruggebracht naar twee voorkeursscenario's:

1. Volledige nieuwbouw rechtsom (huidige locatie Maria Goretti) (R1)

2. Inpassing en uitbreiding linksom, inclusief volledige reshuffle (huidige locatie Piramide/Elckelyc) (L3)

Later is hier het 3e scenario “niets doen” aan toegevoegd. Dit scenario omvat geen fysieke IKC ontwikkeling, maar de uitvoering van onderhoud aan de bestaande gebouwen. Dit onderhoud is uitgesteld in het kader van de planvorming rond het IKC. Dit scenario is niet uitgewerkt in bovenstaande matrix.

Bij afronding van het proces is de conclusie getrokken dat volledige nieuwbouw aan de rechterzijde de enige duurzame toekomstbestendige oplossing is.

De voordelen van dit scenario zijn:

- Het pand is volledig toegerust op de invulling van de door de partners geformuleerde visie op het IKC.
- Er zijn ruimtes met dubbelgebruik,
- Samenwerking tussen de partners wordt door het gebouw gefaciliteerd.
- Het nieuwe pand is beter te exploiteren.
- Het betreft een toekomstbestendige oplossing, waarbij rekening gehouden wordt met een bepaalde flexibiliteit om verschuivingen binnen het IKC mogelijk te maken.
- Er komt een riante buitenruimte.

Nadeel van dit scenario is dat de investering op de korte termijn groter is dan bij inpassing en uitbreiding aan de linkerzijde. (L3)

De nadelen van scenario L3 zijn volgens de stuurgroep echter te groot om daarin fors te investeren:

- De opzet van het bestaande gebouw (de linker variant) leent zich minder goed voor een integraal aanbod vanuit één loket. Het gebouw bestaat uit een hoefijzervorm waarbij kruisbestuiving tussen de verschillende partners in het gebouw niet wordt gestimuleerd.
- Herindeling van het volledige gebouw is nodig om 'eilandjes' te voorkomen.
- Ondanks een forse investering blijft het basisgebouw verouderd.
- Exploitatiekosten zijn op korte en middellange termijn erg fors (het blijft een gedateerd gebouw en de geveloppervlakte is dermate groot dat dit kostenverhogend werkt met name op onderhoud, schoonmaak en energieverbruik).

Gelet op het bovenstaande, wordt u verzocht te kiezen voor voorkeursvariant R1, welke inhoudt: volledige nieuwbouw rechtsom (huidige locatie Maria Goretti).

2. Positie speciaal onderwijs Mikado

Onderwijsstichting Punt Speciaal heeft in Gennep twee vestigingen ten behoeve van Speciaal Onderwijs (SO) en Voortgezet Speciaal Onderwijs (VSO): de Mikadoschool. Beide zijn gelegen aan de Stiemensweg.

Het schoolbestuur heeft aangegeven het huidige SO-gebouw gelegen aan de Stiemensweg 175 in 2018 te willen verlaten ongeacht of zij wel of niet mee kunnen doen in de IKC ontwikkeling. Hiermee komt het gebouw weer in gemeentelijk bezit. Door teruglopende leerlingaantallen en onderwijs dat steeds meer gericht is op leren in de maatschappij, daalt

de ruimtebehoefte. Het exploiteren van zoveel leegstaande vierkante meters is financieel niet houdbaar.

Juist vanuit de gedachte van de landelijke wet op Passend Onderwijs is de toevoeging van het Speciaal Onderwijs aan het IKC een unieke kans om te voldoen aan deze wettelijke verplichting.

Binnen het IKC kan bij toevoeging van het Speciaal Onderwijs het hele onderwijsaanbod voor jonge kinderen worden gerealiseerd (Primair Onderwijs, Speciaal Basisonderwijs en Speciaal Onderwijs). Dit biedt de mogelijkheid om maatwerk te leveren voor alle leerlingen in deze leeftijdsfase. Een leerling kan nu stapsgewijs het meest gewenste onderwijsaanbod en de ondersteuningsbehoefte op maat krijgen. De vanuit de wetgeving gewenste aansluiting met regulier onderwijs kan binnen het IKC onder één dak gerealiseerd worden. Hierdoor wordt op een natuurlijke wijze de bestaande kennis en expertise gedeeld en zal minder deskundigheid bij andere organisaties ingehuurd hoeven te worden. Bovendien hoeven de "uitvallers" vanuit alle onderwijsorganisaties niet meer de moeizame en tijdrovende trajecten naar andere vormen van onderwijs te doorlopen. Ze gaan slechts naar een ander lokaal. Een duidelijk win-win situatie.

Een ander belangrijk voordeel is dat alle leerlingen nu vanuit een vertrouwde schoolomgeving opgroeien met een grote diversiteit van kinderen zoals dat er later in de "grote mensen maatschappij" ook uit ziet. Iedereen hoort erbij, iedereen doet er toe en iedereen doet mee.

Na de basisschoolleeftijd komen alle leerlingen uit bovengenoemde schoolorganisaties zeker in die "grote mensen maatschappij". Middelbaar onderwijs, praktijkonderwijs of speciaal onderwijs, alle leerlingen gaan participeren in de maatschappij. Door ze vanaf 4 jaar samen met elkaar te laten opgroeien zorgen we voor een ononderbroken ontwikkelingstraject dat garant staat voor een inclusieve samenleving.

De toevoeging van het SO brengt wel een aanvullende ruimtebehoefte met zich mee. Naast de lokalen zijn er ook aanvullende ruimtes voor ondersteuning nodig, hoewel deze door slim gebruik gedeeld kunnen worden met het PO en SBO zal het aantal te realiseren vierkante meters hierdoor stijgen. De aanvullende kosten worden geschat op € 400.000.

Binnen het IKC kan bij toevoeging van het Speciaal Onderwijs echter het hele onderwijsaanbod voor jonge kinderen worden gerealiseerd (Primair Onderwijs, Speciaal Basisonderwijs en Speciaal Onderwijs jonger dan 13 jaar). Ook de aanwezige expertise kan tussen de verschillende scholen makkelijker worden gedeeld. Het reguliere Voortgezet Onderwijs en het Voortgezet Speciaal Onderwijs (12 en ouder) blijft dan geclusterd aan de Stiemensweg,

Wanneer het Speciaal Onderwijs niet wordt meegenomen in de IKC vorming, is het alternatief om de SO-leerlingen onder te brengen met de VSO-leerlingen in het gebouw aan de Stiemensweg 44. Hiertoe zal dan wel een verbouwing plaats moeten vinden.

Op dit moment is in het VSO gebouw het educatief centrum gevestigd. Hierin worden vaardigheden en attitudes op het gebied van wonen en vrije tijd voor mensen met een verstandelijke of meervoudige beperking verder ontwikkeld.

Dit behoort formeel niet tot het curriculum van het onderwijs, maar draagt wel bij aan de verzelfstandiging van de doelgroep. Op het moment dat het Speciaal Onderwijs bij het

Voortgezet Speciaal Onderwijs gevoegd wordt komt deze ruimte en functie te vervallen.

Het college is van mening dat de voordelen van deze unieke kans opwegen tegen de (financiële) kanttekening, ook met het oog op de inclusieve samenleving. Daarom adviseren we u het Speciaal Onderwijs mee te nemen in de IKC vorming.

KANTTEKENINGEN EN RISICO'S

1. Financieel

a. Prijspeil

De bedragen genoemd in dit voorstel zijn de bedragen die op dit moment in de markt gevraagd worden (prijspeil 2015) Bij een formele aanbesteding kunnen deze anders uitvallen.

b. Vrijkomen schoolgebouwen

Na realisatie zullen aan de linkerkant 2 schoolgebouwen vrijkomen. Op dit moment is er geen bestemming voor deze panden. De sloopkosten zijn derhalve meegenomen in dit voorstel. Mocht er op een later moment toch een bestemming zijn voor de gebouwen of de grond dan betekent dit een financiële meevaller ten opzichte van dit voorstel.

Het gebouw aan de Stiemensweg 175 komt in 2018 vrij. Het betreft een courant gebouw in goede staat. Getracht zal worden dit gebouw te verkopen. Eventuele opbrengsten zijn niet meegenomen in dit voorstel.

2. Huurconstructie kinderopvang

Het mee participeren van een aanbieder voor kinderopvang is essentieel voor de IKC vorming en de mogelijkheid tot het creëren van dag-arrangementen. Momenteel vinden hierover gesprekken plaats met Spring. Spring zal als huurder mee participeren in het IKC, een meerjarig huurcontract is echter nog niet gesloten.

3. Overige risico's en kanttekeningen

Nadere details zoals projectorganisatie, invulling van het bouwheerschap, de hoogte van de bijdrage van de schoolbesturen, eventuele oprichting en deelname aan een Vereniging van Eigenaren zullen nader worden uitgewerkt nadat de richting definitief is bepaald.

WAT BETEKENT DIT VOORSTEL VOOR DE INWONERS?

Met het realiseren van een IKC Picardie wordt op een toekomstbestendige manier vormgegeven aan de opvang en onderwijs van onze jongeren.

EXTERN ADVIES, INSPRAAK EN DRAAGVLAK

Gedurende dit proces heeft de gemeente Gennep zich laten begeleiden door Penta Rho. Ook zij zijn van mening dat nieuwbouw aan de rechterzijde de meest duurzame oplossing is. De onderwijs- en kinderopvangpartners delen deze conclusie. In een later stadium zullen ouders, omwonenden en andere belanghebbenden uiteraard bij dit proces worden betrokken.

COMMUNICATIEPARAGRAAF

De vorming van een Integraal Kindcentrum (IKC) in Gennep kent een lange voorbereidingstijd. Met dit besluit geeft het college uitsluitel over *waar* en in *welke vorm* het IKC – als het aan hen ligt - gerealiseerd gaat worden. Namelijk: op de plaats waar nu de Maria Gorettischool staat, in een nieuw gebouw waar alle onderwijs en opvang voor kinderen van 0 tot 13 jaar onder één dak kan worden aangeboden, inclusief het speciaal onderwijs van Mikado. De raad wordt nu gevraagd of zij zich kunnen vinden in deze variant en het benodigde budget beschikbaar willen stellen om dit scenario verder uit te werken. Als dat zo is, is een belangrijke stap gezet om aan de slag te kunnen met het traject dat uiteindelijk zal leiden tot de bouw van het IKC.

De betrokken besturen van de scholen en de opvang zijn reeds geïnformeerd, met hen is afgesproken dat zij de communicatie naar de ouders/verzorgers van de kinderen en de medewerkers van de scholen verzorgen.

De omwonenden en andere belangstellenden zijn geïnformeerd via een bericht op de gemeentelijke website en de gemeenterubriek in 1Gennep.

Vervolg

Als de raad zijn goedkeuring verleent, volgt een uitgebreid traject van het opstellen van een programma van eisen tot aan de opening van het gebouw. Daarvoor wordt een projectplan opgesteld, inclusief een aanpak voor de communicatie. Daarin geven we per fase aan welke partijen we op welk moment informeren en/of betrekken en op welke manier we dat gaan doen.

JURIDISCHE PARAGRAAF

In het normale spraakgebruik worden de termen Integraal Kind Centrum (IKC) en Kind Centrum door elkaar gebruikt. Formeel is er echter een onderscheid. Een Integraal Kind Centrum is één organisatie, één management en één financieel stelsel voor de scholen en organisaties die in het IKC samengebracht worden. Dat is hier niet aan de orde. Wel streven de verschillende schoolbesturen ernaar straks integraal samen te werken, fysiek en over de grenzen van de schoolsystemen (basisonderwijs, speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs), de verschillende denominaties (bijzonder en openbaar onderwijs) en organisaties heen. In Gennep wordt echter steeds gesproken over een IKC. Daarom blijven we ook nu deze terminologie hanteren.

Het IKC wordt mede op initiatief van de gemeente georganiseerd. Hierbij wordt afgeweken van de verordening onderwijshuisvesting waarbij het initiatief voor onderwijshuisvesting bij het onderwijs ligt.

FINANCIËLE PARAGRAAF

Een doorrekening is gemaakt van de financiële consequenties van de twee scenario's. Hierbij zijn de navolgende uitgangspunten gehanteerd:

- Bouwkosten € 1.750 per m2 BVO. (adviesbedrag PentaRho)
- Ruimtebehoefte op basis van actuele leerlingenprognoses (Pronexus)

Scenario links			
	Investering	Jaar 1	Jaar 10
Kosten nieuw en verbouw incl kinderopvang	€ 3.136.000	€ 157.000	€ 137.000
Huur kinderopvang		-€ 17.500	-€ 15.000
Vrijval kapitaallasten afboeking boekwaarden		-€ 33.000	-€ 13.000
		<u>€ 106.500</u> <u>€ 109.000</u>	
Incidentele lasten			
Sloop Picarde 62 en Maria Gorretti	€ 145.000		
Tijdelijke huisvesting	pm		
Afboeking boekwaarde Maria Goretti	€ 246.000		
Inrichting vrijkomende locaties	pm		
	<u>Totaal incidenteel</u>	€ 391.000	
Inzet voorziening onderhoud schoolgebouwen		<u>-€ 391.000</u>	
	Aanwending AVR	€ 0	

Verbouw en uitbreiding links betekent in 2020 hogere lasten van € 106.500 oplopend tot € 109.000 in 2030.

De incidentele lasten ad. € 391.000 kunnen volledig gedekt worden uit de nog beschikbare voorziening voor onderhoud van de schoolgebouwen.

De lasten voor het Scenario "niets doen" kunnen volledig worden gedekt uit de nog beschikbare voorziening voor onderhoud van de schoolgebouwen.

Bovenstaande berekeningen zijn op basis prijspeil 2016 en rapport Penta Rho.

Voor de nadere uitwerking vragen we om het beschikbaar stellen van een voorbereidingskrediet van € 100.000. De kapitaalslasten van het voorbereidingskrediet zijn opgenomen in de meerjarenbegroting 2018-2020.

Voor de verdere uitwerking zal € 400.000 als investering opgenomen worden in de voorjaarsnota 2017 met als jaar van investering 2018. Het benodigde bedrag voor de realisatie zal als investering opgenomen worden in de voorjaarsnota 2017 met als jaar van investering 2019. Rekening houdende met prijsstijgingen en onvoorzien gaan we voorsnog uit van een bedrag van € 6.500.000. Voor het afboeken van de boekwaarde van de te slopen gebouwen zal een beroep gedaan worden op de algemene vrije reserve.

Toelichting opbouw kosten en dekking:

Zoals eerder aangegeven zijn de kosten indicatief, op basis van het huidige prijspeil. De hogere jaarlasten van deze investering zijn de kapitaalslasten t.o.v. de huidige kapitaalslasten op de verschillende onderwijs gebouwen in de gemeente Gennep.

GENNEPE

UITVOERING

Na een positief besluit van de gemeenteraad zal begonnen worden met de voorbereidende werkzaamheden.

Hoogachtend,
Burgemeester en Wethouders van Gennepe,
De secretaris,

Mevrouw J.M. Nijland

De burgemeester,

De heer P.J.H.M. de Koning

BIJLAGEN

1. Concept raadsbesluit
2. Plangebied IKC Picardie
3. Rapport Pentha Rho
4. Beleidskader IKC
5. Presentatie scholen inhoudelijke visie
6. Begrotingswijziging